

Minne mennä – Geologisia menovinkkejä

ARTARBORETUM

TAIDEARBORETUM

SINCE 2015-

Tapahtuma: Päin graniittia

Taidearboretumilla järjestettävässä Päin graniittia -tapahtumassa tuetaan ja juhlistetaan Unescon kansainvälistä ensimmäistä, myöhemmin lokakuussa olevaa, geodiversiteettipäivää. Tapahtuma kokoaa yhteen geo- ja biodiversiteettikeskustelun tuoreimpia ja kriittisiäkin tiedetekstejä eri aloilta. Päin graniittia tarjoaa uniikin paikan monitieteisen debatin kohtaamiselle Haapaveden maaseutuympäristössä monien kasvien, eläinten ja elävän kasvi-taiteen tuodessa omat ”ulottuvuutensa” tapahtumaan. Tapahtumassa Eira Ainalinpään (TaT, FM) taidenäyttelyosa kytkeytyy GEBart-projektiin, jossa tutkitaan geo- ja biodiversiteetin tilaa ja yhteisrakennetta luonnontieteellisin ja taiteen menetelmin. Osa teoksista on kier-

tänyt kansainvälisillä areenoilla ja avautuu nyt laajempaan yhteiskokoelmana yleisölle. Tapahtumaa tukee Niilo Helanderin säätiö.

Missä ja milloin?

Taidearboretum, Haapavesi 5.–10.8.2022 (klo 10–15). Lisätiedot ja ilmoittautumiset tapahtumaan 1.8.2022 mennessä sähköpostitse Eira Ainalinpäälle (eiraaain@gmail.com). Ilmoittautumista vastaan annetaan tarkempi osoite.

Huomaa myös!

Tapahtuman anti ympäristöviesteineen raportoidaan mm. yhteenvedoksi tiedelehteen.

Osallistumalla vaikutat, joten tule tutustumaan, keskustelemaan ja kertomaan oma viestisi suomalaisen luonnon tilasta ja tulevaisuusnäköymistä. Lämpimästi tervetuloa!

Tapahtumaa tukee:

NIILO HELANDERIN
SÄÄTIÖ

Näyttely ja festivaali: Kainuun kaoliini ja Kaoliinifestivaali

Puolangalla järjestetään kesällä 2022 Kainuun kaoliini -ryhmänäyttely ja keramiikkatapahtuma Kaoliinifestivaali. Tapahtumien keskiössä on kunnan oman savimineraali, kaoliini. Tapahtumissa yhdistyvät tiede ja taide, geologia ja keramiikka. Projektia on valmisteltu yhteistyössä Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) kanssa.

Suomalaisen kaoliinin tutkituimmat esiintymät ovat Puolangalla. Täkäläinen kaoliinisavi on toistaiseksi ollut liian epäpuhdasta paperi-, maali- ja keramiikkateollisuuteen, mutta taidekeramiikkaan se sopii erinomaisesti. Tällä hetkellä kaikki teollisuuden ja keramiikan raaka-aineeksi tarvittava kaoliini tuodaan meille kuitenkin ulkomailta, lähinnä Englannista.

Näyttelyn kuraattori ja tapahtuman ideoinut kuvataiteilija Katariina Guthwert kiinnostui kaoliinista tehdessään näyttelyä Helsingin Keskuspuiston savesta. Suomessa on paljon matalapolttoista punasavea, joka sulaa noin 1050 C°:ssa jääden siksi polton jälkeen huokoiseksi ja hauraaksi. Ruoka-astioissa korkeapolttainen savi on kestävämpi ja tiskikonepesuun sopiva materiaali. Punasavi ei sovi myöskään korkeaa polttoa vaativille puu- ja kasvituhkalasitteille, joiden parissa Guthwert työskenteli. Hän halusi selvittää voisiko Suomesta löytää korkeapolttoista savea. Yhteistyö GTK:n Heini Reijosen ja Aalto-yliopiston keramiikan työmestari Tommi Pelkosen kanssa toi tuloksia. Elokuussa 2021 Guthwert matkusti Puolangalle kaivaakseen kaoliinisavea Pihlajavaarasta Morenia Oy:n luvalla. Guthwert totesi testeissään materiaalin toimivan hyvin keramiikassa.

Taidenäyttelyn ja festivaalin tarkoituksena on nostaa Kainuun kaoliini esiin, ottaa se taiden raaka-aineeksi ja saattaa keramiikkantekijöiden tietoisuuteen ja hyppysiin. Pihlajavaaran kaoliinia on nyt jaettu kaikille näyttelyn

Emma Helteen muottiin paineemat kasvat, puolet kaoliinia ja puolet Savion kumitehtaan pihalammen mutaa. Kuva: Emma Helle.

kymmenelle taiteilijalle, jotka käyttävät sitä haluamallaan tavalla teoksissaan. Osa on tehnyt siitä massoja, osa lasitetta ja osa engobea eli koristeluun käytettävää savilietettä.

Näyttelyyn osallistuvat seuraavat taiteilijat: Miki Kim, Ulla Harju, Kaarina Kuusisto-Lukkari, Leena Hyttinen, Piia Lieste, Laura Pehkonen, Jari Vesterinen, Katariina Guthwert, Emma Helle ja Toshiaki Hoshi. Taidenäyttelyn työryhmästä moni on ansioitunut villisaven mahdollisuuksien tutkijana. Jari Vesterinen käyttää luonnonsavia ja puutuhkalasitteita rakentamassaan ladonkokoisessa anagama-keramiikkauunissa. Laura Pehkonen on hyödyntänyt vanhojen tiilitehtaiden ylijäämäsavea veistoksissaan. Piia Lieste on tutkinut kaivosten pilaantuneiden maiden uusiokäyttöä keramiikkataiteessa. Leena Hyttinen ja

Ulla Harju ovat hyödyntäneet tuotannossaan poikkeuksellista villisavea, Taivalkosken kaoliinipitoista korkeanpolton punasavea. Katariina Guthwert on käyttänyt teoksissaan suomalaisen saven lisäksi islantilaista mustaa hiekkaa, basalttia ja potaskaa kuumasta lähteestä.

Kaoliinifestivaali sisältää ohjelmalliset näyttelyn sulkijaiset, taiteilijatapaamisia, työpajoja ja keramiikan erikoispolttoja. Ohjelmassa on myös ekskursio Puolangan kaoliinikentille ja Taivalkosken Metsäkylän savi-esiintymälle, joka on meteoriittitörmäyksen lahja keraamikoille. Lisäksi festivaalin paneelikeskustelussa geologi Heini Reijonen ja ryhmä keraamikkoja keskustelevat savista sekä esimerkiksi taiteen hiilijalanjäljestä ja teollisuusjätteen hyödyntämisestä keramiikassa.

Kotimaan maankamaraan sukeltaminen kaoliinin perässä on seikkailu. Keramiikka-uuniin kurkistaminen ensimmäisen koepolton jälkeen on elämys. Näyttelyn teemana on mineraalit ja alkuaineet, joista savi, ihmiset ja planeetta koostuvat. Tapahtuman sosiaalisen median tileiltä voi seurata, kuinka kukin taiteilija on edennyt kaoliinikokeissaan.

Missä ja milloin?

Kainuun kaoliini -ryhmänäyttely 5.7.–7.8.2022 ti–su klo 12–17. Pop up -galleria Mineraali, Ouluntie 3, 89200 Puolanka. Kaoliinifestivaali 5.–7.8.2022 Puolangan keskustan alueella.

Jari Vesterisen dreijaama ruukku, puolet Pihlaja-vaaran kaoliinia ja puolet Someron punasavea. Kuva: Jari Vesterinen.

Lisätietoa näyttelystä ja festivaalista tapahtuman Facebook-sivulta (<https://www.facebook.com/Kainuun-kaoliini-100201575998241/>) ja Instagramista (<https://www.instagram.com/kainuunkaoliini/>). Tapahtuman verkkosivulta www.kainuunkaoliini.fi löydät lisäksi festivaaliohjelman.

Julkaisemme tällä palstalla myös lukijoidemme vinkkaimia kohteita, jotka voivat innostaa geologisen tiedon lisäämiseen, vaikka ulkoilun tai kulttuurin harrastamisen merkeissä. Kohteiden tulee olla helposti löydettäviä ja yleisesti saavutettavissa olevia. Olisiko Sinulla innostusta kirjoittaa palstalle? Ota tässä tapauksessa yhteyttä Sari Romppaseen (sari.marianne.romppanen@gmail.com). Toimituskunta varaa oikeuden valita ja muokata ilmoituksia.

